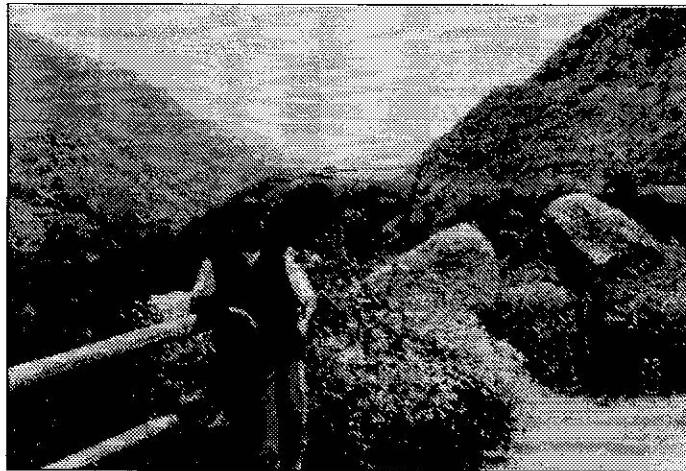

Ramona, đường vào đất Thục

TRẦN ĐỨC HỢP

Một bên là núi, một bên là vực thẳm, đường lên đất Thục/Ramona

Khi xưa đọc truyện Tam Quốc Chí nhớ đến đoạn Khổng Minh phò Lưu Bị đem quân vào đất Tứ Xuyên để vào xứ Ba Thục và ông đã đốt sạn đạo nhằm ngừa quân Tào Tháo rượt đuổi. Đây cũng là điểm tương tự của vùng Ramona với con đường độc đạo, một bên là núi non hiểm trở, một bên là vực sâu thẳm, với cao độ 1500 bộ Anh và 50,000 dân nằm về hướng Đông Bắc của San Diego. Tác giả đã cảm xúc khi làm việc tại đây để viết bài này.

Ai cũng tưởng San Diego nằm cạnh biển xanh với khí hậu mát mẻ quanh năm, nhưng có biết đâu chỉ cách Down town San Diego chỉ hơn 30 phút lái xe đến thành phố Ramona, thì phong cảnh đã hoàn toàn thay đổi một cách kỳ lạ, với những đồi núi chập chùng và những tảng đá khổng lồ nằm chen chúc xen kẽ với núi đá trơ trụi. Đường đi hiểm trở, lái xe thì quanh co, leo đèo vượt dốc, nhìn chung quanh chông mặt và cheo leo, nhưng đã qua được đỉnh đèo thì cả một vùng đất với nhiều nắng ấm hiện ra. Tôi đã có nhiều kỷ niệm với vùng đất này khi nhận trách nhiệm làm công tác mở rộng đường núi Highway 78, nối liền Escondido

lên thành phố Ramona. Công việc làm trên núi cao, đường sá thì ngoằn ngoèo, trắc trở, lại làm ban đêm, vì ban ngày phải mở đường cho xe chạy. Những lúc mát mẻ thì còn khá, nhưng khi trời sương mù dày đặc thì rất nguy hiểm, và dễ gây tai nạn lưu thông, vì tầm nhìn có giới hạn, xa khoảng 5-3 thước đã không thấy gì cả, xe không dám chạy nhanh quá 15 dặm/giờ, không đèn và tối mù như những đêm 30 không trăng sao.

Bù lại nơi đây có những cái đặc biệt mà những nơi khác không có. Trại nuôi đà điểu với hàng ngàn con thả rong cự tưởng như gà chạy bộ đang ở Phi Châu.

Những con gà khổng lồ này với chân cẳng cao lêu khêu, cổ dài cả thước, trứng to bằng cái tó cỡ trung khoảng 5-6 inches, không biết ăn có ngon không nhưng tôi chưa thử. Các vua chúa ngày xưa “ngự” nem công chả phượng, nhưng theo tôi thì thịt bồ câu là số dzách. Số là tôi có anh bạn nuôi một chuồng bồ câu nhà, giống to và đẹp, cho ăn uống đầy đủ nên đám bồ câu hoang hay chạy lại ăn ké, kết bạn và ở chung với đám bồ câu nhà. Thỉnh thoảng có quá nhiều, nên bạn bè cũng giúp đỡ 50-50; nếu anh chịu làm thịt 10 con thì chia cho chủ nhà 5 con, nên tôi cũng được hưởng ké vài con. Anh bạn tôi đã tẩm maggi, tỏi, mật ong và nướng BBQ, ăn ngon không thể chê được, thịt bò, heo, gà BBQ nướng ăn thua xa lắc, không thể nào quên được.

Qua khỏi trại đà điểu là có vùng “Wild Animal Park”, ôi thì những con thú hoang la trên khắp thế giới được nuôi thả rong như những Safari ở Phi Châu. Các bạn vào thăm phải đi bằng xe mới thấy hết được vì Park quá rộng lớn hàng ngàn mẫu, đi bộ sẽ không xuể về nhà chắc hai bộ giò sẽ xụm bà chè. Ôi đủ thứ thú vật như sư tử, hổ, báo, hươu cao cổ, bò rừng, tê giác, ngựa rắn.

Nhưng gần đó một tu viện của thầy Nhất Hạnh thành lập gọi là Vườn Lộc Uyển / hay Vườn Nai với 430 mẫu đang được xây dựng và phát triển. Trong vườn Lộc Uyển lại chia ra nhiều chùa nhỏ, là nơi những tu sĩ và các sư cô tu cùng tĩnh tâm và canh tác thêm hoa màu phụ. Đây cũng là nơi AH Nguyễn tấn Thọ đã cống hiến nhiều tim óc và sự sáng tạo để khởi đầu cho việc xây dựng công đức nơi này. Ai nữ của AH Nguyễn xuân Mộng sau thời gian tu học tại làng Mai bên Pháp nay đang tu học tại Vườn Lộc Uyển ở Escondido, San Diego. Hi vọng một thời gian sau 5-10 năm, thầy Nhất Hạnh và các đạo hữu sẽ xây dựng được một khu vườn tu học về Phật giáo tại Hoa Kỳ ngày càng tốt đẹp và phẩm chất đáng quý. Vạn sự khởi đầu nạt.

Cách đây khoảng 8 năm AH Tôn Thất Duy có thiết kế, mở rộng 1 khúc đường núi và còn khuyến cáo có những bờ đá không được ổn định và có thể xập bất cứ lúc nào. Nay đá bắt đầu đổ, làm cản trở lưu thông và gây tai nạn cho người lái xe. Vì không muốn bị thua kiện lôi thôi, vì ở Mỹ mà làm đường, đá đổ chết người thì hỏi tội “ông nhà nước”, ra tòa phải bồi thường rất nặng tội lăm nên chúng tôi được lệnh làm việc khẩn cấp “Emergency” để ngăn chặn những vụ đá đổ, lúc đầu dự trù khoảng nửa triệu đô, nhưng càng

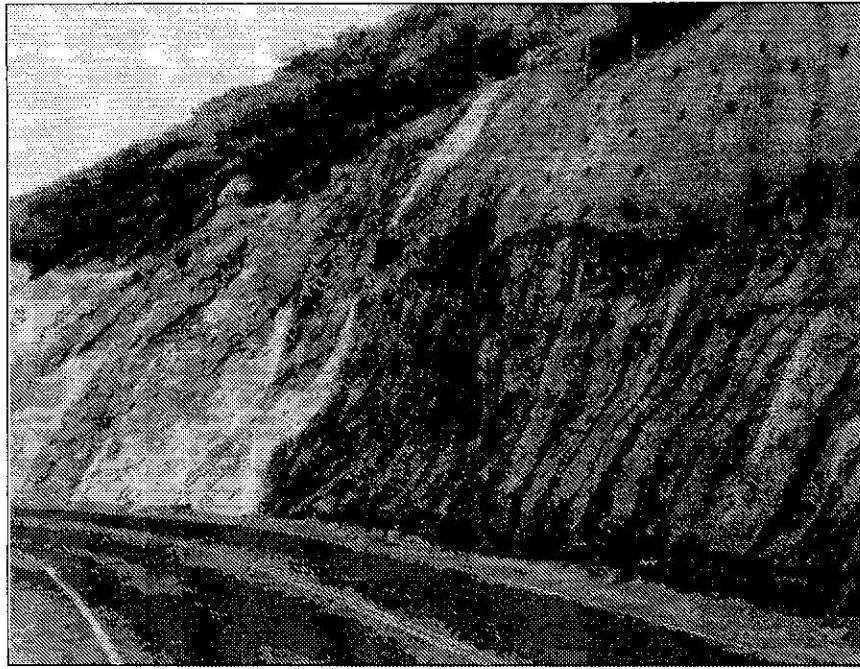
làm càng thấy những cái trở ngại, phải thêm thắt và sửa chữa tại chỗ nên công tác tốn phí phải lên đến khoảng 2.0 triệu. Thợ thuyền chỉ được phép làm việc ban đêm vì ban ngày phải trả lại lưu thông cho người dân ở Ramona. Hàng ngàn mũi khoan thép dài 15 bộ Anh được khoan vào núi đá và được đóng chốt bằng bê tông bơm vào, bên ngoài là lớp hàng rào lưới sắt tạo thành 1 mạng lưới đan chặt chẽ vào nhau và bê tông sẽ được phủ kín dày 6 inches. Ngoài ra màu sắc và cấu trúc sẽ được mĩ thuật tương tự

núi cảnh quan thiên nhiên, nếu không nhìn kỹ khó có thể tưởng được đó là do con người sáng tạo và xây dựng. Công việc này đòi hỏi những người thợ giỏi và cẩn thận vì phải làm việc trên cao hàng trăm feet, do đó việc điều khiển và di chuyển ban đêm bằng những cần cẩu cao như những cây gậy khổng lồ là một chuyện khó tưởng tượng nổi. Nước Mỹ là quốc gia rất thực tế và dám làm những cái mà nước khác chỉ phó mặc cho thương để vì quá tốn kém và không đủ khả năng. Chúng tôi tự nhủ đây đúng là việc “đội đá vách trời”, chỉ hơi khác là làm việc trên cao bằng cần cẩu đội Trời và vách núi mà thôi.

Đây cũng là 1 kinh nghiệm sống và làm việc với những người thợ rất chân thật, họ rất đơn giản, làm việc rất thận trọng vì chỉ một sơ sẩy nhỏ là tiêu tùng cuộc đời.

AH LTB tình cờ đọc được bài báo viết về “soil nail project” trên nhật báo San Diego Tribune nên đã biết ngay tôi đang làm việc tại đây vì “còn ai trồng khoai đất này”. Sự thắc hỏi và khuyến khích tôi có cơ hội viết bài này giữa đồi núi chùng chùng điệp điệp, với màn đêm xung quanh, và dưới ngọn đèn nhỏ trong xe ngồi bó gối, không được thoải mái như được ngồi trước bàn computer gõ gõ, có màn ảnh trước mặt đâu các bạn. Có thức khuya mới biết đêm dài Thế mà tôi đã thức hàng trăm đêm giữa trời, núi bao la của vùng đất Ramona này.

Nơi đây cũng đã cho tôi nhiều kỷ niệm khi viếng thăm cô hàng cà phê độc nhất tại thành phố dễ thương này. Không như những đô thị lớn ở nước Mỹ, các cà phê Starbuck đã được kỹ nghệ hóa với các cô tiếp viên nhạt nhẽo và làm việc như máy móc, tại Ramona này mọi người đều biết mọi người, tôi là kẻ lạ từ xa đến lại là tên Việt Nam nhỏ bé, nhưng hàng ngày đều ghé thăm một phần vì cà phê rất

Soil Nail, đường 78, Ramona. Bên trái đã phủ kín concrete, bên phải là mạn lưới với hàng ngàn 15 Feet Nail khoan vào núi

ngon, được pha chế đặc biệt, khác hẳn cà phê với cái nồi ngồi trên cái cốc, một phần vì cô hàng cà phê rất cởi mở và vui vẻ. Cô không có dáng dấp e thẹn, rụt rè như các cô hàng cà phê VN ngày xưa. Nơi đây là nơi trò chuyện buổi sáng và buổi tối của những người dân hiền hòa, mộc mạc và biết thưởng thức hương vị cà phê, nên chúng tôi

cũng có nhiều ấn tượng tốt, lấn xáu về người dân nơi đây. Như có một chàng trai gốc da đỏ không biết thuộc bộ lạc nào, chân chỉ đi dép, tóc búi tó củ hành, nhưng rất điềm đạm và tỏ ý không thích dân Công Chánh làm đường, hay sửa chữa gì cả, vì theo ý chàng càng làm nơi đây tốt đẹp hơn thì càng có nhiều người tới đây sinh sống và như thế phá vỡ sự yên lặng của thiên nhiên núi rừng. Thôi đây cũng là một cái tội, vì làm sao làm vừa lòng hết tất cả người dân ở đây, “làm dâu trăm họ” đâu phải là dễ phải không các bạn. Ngoài ra nơi này người dân tỏ ra rất thích nuôi ngựa. Đất rộng và người thừa nên những trang trại san sát liền nhau. Họ đã tổ chức những màn Rodeo cưỡi những con ngựa chứng hàng năm trong những buổi tiệc ngoài trời với những dàn nhạc đồng quê nơi hội chợ tại địa phương. Đây là một đặc trưng của dân Ramona/California, nhưng không bị đô thị hóa và chạy theo vật chất cuồng nhiệt. Họ sống với nông trại đồng quê và thiên nhiên.

Trải qua 15 tháng làm việc tại vùng Ramona, một vùng Đông Bắc San Diego, từ việc đắp lớp đường mới, mở rộng ngã tư đường, đào núi chống đá sập, trồng cây cho phong cảnh thêm xanh những hòn tảng đó, luôn luôn là những kỷ niệm đẹp, khó quên và luôn nhớ mãi tình người dân chất phát hiền hòa sống tại vùng đất này. Tôi biết rằng phần đất này đã nuôi dưỡng và chúng tôi đã làm việc nhiều đêm trong những điều kiện thật khó khăn, nguy hiểm nhưng cuối cùng một cảm giác hạnh phúc trong chúng tôi vì nhiệm vụ đã hoàn thành và chúng tôi lại đi vào những nhiệm vụ mới như một người thầm lặng không tên tuổi vì những thành công đó sẽ mãi mãi thuộc về mọi người dân của phần đất Ramona này. ■